

Dosarul nr. 2ra-1610/22
2-20006199-01-2ra-09112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Dvornic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Cobzaru împotriva Asociației Obștești „Concordia. Proiecte Sociale” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Victoria Cobzaru și a fost menținută hotărârea din 01 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 15 ianuarie 2020, Victoria Cobzaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO „Concordia. Proiecte Sociale” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 07 decembrie 2009 a semnat cu AO „Concordia. Proiecte Sociale” contractul individual de muncă nr. 53/09, în baza căruia a fost angajată în calitate de coordonator la Cantina/Centrul Social pentru bătrâni din s. Sănătăuca r. Florești.

Ulterior, la 18 martie 2016 a semnat cu AO „Concordia. Proiecte Sociale” - acordul de modificare nr. 6 a contractul individual de muncă nr. 53/09.

Prin acordul de modificare nr.10 a contractului individual de muncă nr. 53/09 din 07 decembrie 2009, semnat la 18 octombrie 2018 a fost modificat pct. 1 unde „Salariatul este angajat în funcție de Șef centru (în alte ramuri) Cod CORM 143938, pentru o normă deplină de muncă”, cu stabilirea salariului de funcție și alte drepturi și obligații aferente funcției deținute.

Ulterior, prin Acordul de modificare nr.6 din 18 martie 2016 a fost modificat contractul individual nr. 53/09 din 07 decembrie 2009, stabilind o normă de muncă redusă la 35 de ore și respectiv cu descrierea clară suplimentară a drepturilor și obligațiilor părților.

Totodată, la data de 25 aprilie 2017, a fost întocmită/aprobată și adusă la cunoștință fișa de post unde se descrie specificația postului care o deține șeful centrului.

A menționat că, pe parcursul activității profesionale a ghidat activitatea centrului PS Sănătăuca A KI 25, a manifestat în procesul de activitate profesionalism și atitudine pro-activă, fapt confirmat prin dezvoltarea și perfecționarea continuă a centrului.

Pe parcursul anilor 2014 - 2018 a participat la numeroase cursuri de instruire profesională, aspect care poate fi dovedit prin numeroasele Certificate de participare.

Totodată, în calitate de conducător al instituției a avut succese remarcabile datorită insistenței și acțiunilor depuse, în baza cărora a fost organizate diferite evenimente sociale, în urma cărora de către unele persoane juridice și persoane fizice au fost donate bunuri pentru persoanele ce se află în plasament.

La data de 22 noiembrie 2019 de către directorul executiv a AO „Concordia. Proiecte Sociale”, a fost emisă nota informativă prin care reclamanta a fost acuzată de depășirea atribuțiilor de serviciu, neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu, încălcarea clauzelor prevăzute de regulamentul privind organizarea și funcționarea centrului, depășirea și încălcarea atribuțiilor de serviciu prevăzute de fișa de post, confidențialitatea datelor cu caracter personal.

A relevat că, în nota informativă au mai fost invocate și alte circumstanțe eronate, cum încălcarea gravă a drepturilor beneficiarilor, organizarea evenimentelor de caritate, și alte circumstanțe bazate pe niște constatări fără a aduce careva probe veridice.

Pentru justificarea notei informative invocate, la data de 25 noiembrie 2019, reclamanta a emis o explicație completă și obiectivă asupra tuturor aspectelor invocate de AO „Concordia. Proiecte Sociale”, însă cu părere de rău, pârâta nu a fost dispusă a le analiza și soluționa situația în mod democratic.

Astfel, în temeiul notei informative nr. 211 din 22 noiembrie 2019, raportului de evaluare nr. 215 din 26 noiembrie 2019, explicațiilor nr. 212 din 25 noiembrie 2019, procesului-verbal nr. 216 din 26 noiembrie 2019 a fost emis ordinul nr. 672 din 27 noiembrie 2019 privind concedierea Victoriei Cobzaru din funcția de șef a centrului.

A considerat că, concedierea sa din funcția deținută este neîntemeiată, fiind efectuată cu încălcarea legislației și anume, ordinul nr. 672 din 27 noiembrie 2019 privind concedierea este ilegal, nefiind respectată procedura de emitere și soluționare a situației de fapt descrise atât în nota informativă nr. 211 din 22 noiembrie 2019 cât și în explicațiile reclamantei nr. 212 din 25 noiembrie 2019.

A menționat că relevant este faptul că toate aceste acțiuni ilegale au fost întreprinse în termeni restrânși, fapt ce nu a dat posibilitate reclamantei de a se apăra și acționa.

A susținut că, în comun cu o angajată din cadrul Centrului, a fost invitată telefonic începând cu 25 noiembrie 2019 la sediul Chișinău AO „Concordia. Proiecte Sociale”, pentru a participa la seminar informativ. În cadrul acestui seminar, fiind dusă în eroare la data de 25 noiembrie 2019 a semnat actele ce au stat la baza concedierii sale din funcția deținută.

Urmare a acestor evenimente, pe fon emoțional nervos, la data de 27 noiembrie 2019, s-a adresat către spitalul de urgență pentru o investigație mai amplă.

A atras atenția instanței că, perioada nominalizată, 25 noiembrie 2019 - 29 noiembrie 2019, a participat la cursurile de instruire organizate în mun. Chișinău, iar acțiunile întreprinse de către pârât sunt ilegale în fond, acționând cu rea-credință la locul de muncă a reclamantei în absența acesteia.

Prin ipoteza acțiunilor expuse, pretinsele fapte invocate în adresa reclamantei, de către pârât, în raport cu gravitatea pretinsei abateri imputate salariatului, sancțiunea este una neproportională. Or, sancțiunea disciplinară nu poate avea loc în mod arbitrar, dar exclusiv, în funcție de responsabilitatea riguroasă și cumulativă a unor criterii bine stabilite.

Mai mult, organul competent să aplice sancțiunea trebuie să se preocupe de individualizarea sancțiunii, de dozarea ei, deoarece numai o corelare justă a sancțiunii cu gravitatea faptei este de natură să asigure realizarea rolului preventiv al răspunderii. În acest sens, prin probele prezentate, pârâtul nu justifică aplicarea sancțiunii disciplinare de concediere.

A indicat reclamanta că, conform lit. c), pct. 2.2 al Acordului de modificare nr. 6 din 18 martie 2016, salariatul are obligația să respecte regulamentul intern al unității”, ș.a. obligațiuni.

Capitolul III al Regulamentului de organizare și funcționare a centrului multifuncțional „Sănătăuca” prevede clar: „Scopul centrului este în asigurarea socială a beneficiarilor pentru depășirea situației de dificultate și îmbunătățirea calității vieții acestora, prin activități de îngrijire, reabilitate și (re)integrare socială a copiilor și a persoanelor vârstnice, în baza evaluării necesităților;

Capitolul V al Regulamentului de organizare și funcționare a centrului multifuncțional „Sănătăuca” stabilește Managementul centrului și anume: „Șeful centrului aplică proceduri clare: de evaluare și monitorizare a activităților desfășurate; de stabilire a partenerilor de colaborare cu organizațiile neguvernamentale/naționale/internaționale, cu agenți economici”.

Reclamanta a menționat că pe parcursul activității s-a condus atât de Regulamentul intern al Centrului cât și cu propriile angajamente morale, întru îmbunătățirea continuă a calității vieții copiilor și bătrânilor din cadrul Centrului, cât și atragerea partenerilor de colaborare în vederea atragerii unor investiții în Centru.

Cu referire la capătul de cerere prin care a solicitat încasarea despăgubirilor pentru absența forțată de la serviciu, a indicat că repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultare specialiști, cheltuieli de judecată etc.), compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

La cerere a anexat certificatul ce confirmă salariul calculat al reclamantei pe perioada octombrie 2019, mărimea acestuia – 6 500 de lei. Această sumă urmează a fi încasată pe perioada de absență forțată, începând cu 27 noiembrie 2019 – până la emiterea unei decizii definitive și revocabile în acest sens.

A afirmat că, dauna morală constă în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori ce se oferă la existența fizică a omului, sănătatea și integritatea corporală, la cinstea, demnitatea, onoarea, prestigiul profesional.

Respectiv, prin învinuirile aduse de pârât și consemnate în nota informativă și vociferate în satul Sănătăuca, a considerat că în mod premeditat i-a fost atinsă onoarea, demnitatea și prestigiul profesional acumulat în perioada activității și în fața consătenilor.

A menționat că, pârâtul a acționat cu rea-intenție, având ca scop concedierea intenționată a reclamantei, iar ordinul de concediere și motivele care au determinat încetarea raportului de muncă, în mod concret și detaliat este prevăzută de lege în mod imperativ cu scopul de a permite conform procedurii angajatului să se apere pe de o parte, iar pe de altă parte pentru a preveni unele măsuri abuzive, nelegale și netemeinice dispusă de angajator și trebuie să rezulte din conținutul deciziei de concediere nu din alte înscrisuri, înscrisuri ce pot fi depuse doar intuitive fără lipsă de probe.

A solicitat Victoria Cobzaru în urma concretizărilor, anularea ordinului nr. 672 din 27 noiembrie 2019 cu privire la concediere emis de către AO” Concordia. Proiecte Sociale”, restabilirea în funcția de Șef centru (în alte ramuri) cod CORM143938 în cadrul Centrului Multifuncțional Sănătăuca, situat în r. Florești, s. Sănătăuca, încasarea din contul pârâtului a salariului pe perioada absenței forțate de la serviciu în mărime de 6 500 de lei lunar din data concedierii până la data intrării în vigoare a hotărârii, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată și de asistență juridică în mărime de 10 458,10 lei, suspendarea ordinului emis de către pârât prin care a fost numit concurs privind ocuparea funcției de șef a Centrului PS Sănătăuca KI 25.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată. Solicitarea AO „Concordia. Proiecte Sociale” privind compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 11 noiembrie 2021, Victoria Cobzaru a declarat apel împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând

admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Victoria Cobzaru și a fost menținută hotărârea din 01 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit temeinicia concluziei primei instanțe și subsecvent ordinului cu privire la concediere nr.672 din 27 noiembrie 2019, fiind cert faptul că pentru încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, precum și pentru primirea și eliberarea bunurilor, precum și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor corespunzătoare în privința Victoriei Cobzaru a fost emis în temeiul art. 86 alin (1) lit.g) și art. 211¹ din Codul muncii și cu respectarea prevederilor art. 208 din Codul muncii, iar temeiuri de anulare a ordinului menționat nu există.

Cu referire la pretențiile Victoriei Cobzaru cu privire la restabilirea în funcție, obligarea pârâtului la achitarea salariului pentru perioada de absența forțată de la muncă, prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a considerat că acestea sunt neîntemeiate, fiind de fapt subsecvente pretenției de bază cu privire la anularea ordinului de concediere, pretenție care a fost respinsă ca nefondată, or odată cu constatarea caracterului legal al ordinului de concediere nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale reclamantei.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că la cazul de față nu se atestă prezente la materialele cauzei careva acte confirmative în vederea motivării ilegalității emiterii ordinului nr. 672 din 27 noiembrie 2019, fapt care exclude posibilitatea anulării pe motivul ilegalității acestuia, sau ca fiind emis neîntemeiat și lipsit de suport juridic.

La data de 24 august 2022, Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral sau casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond și instanța de apel greșit au aplicat și au interpretat normele materiale privind litigiile de muncă, astfel încât concluziile expuse în actele judecătorești sunt în contradicție cu legislația în vigoare și cu circumstanțele pricinii. A indicat că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 208 alin. (2) din Codul muncii, însă în acest sens, ambele instanțe nu au aplicat norma respectivă, constatând eronat că pârâtul a respectat în totalmente procedurile impuse de lege în situația din speță, comunicând și acordând reclamantei posibilitatea de a depune explicații în acest sens, oferindu-i termen pentru aceasta.

A relevat că, din materialele cauzei și declarațiile martorilor Elena Repede și Diana Buzovici rezultă că, recurenteii nu i-au fost aduse la cunoștință toate actele invocate în ordinul de concediere, ci doar Nota informativă nr. 211 din 22 noiembrie

2019, întocmită de directorul executiv Viorica Matas, iar Raportul de evaluare a Centrului Multifuncțional „Sănătăuca” din 25 noiembrie 2019, nr. 215 din 26 noiembrie 2019, care la fel a fost pus la baza concedierii, nu a fost adus la cunoștința salariatului, mai mult ca atât, a fost efectuat în lipsa recurentei la locul de muncă - satul Sănătăuca, r. Florești. Recurenta în acel moment intenționat a fost chemată la o instruire organizată de angajator în Chișinău și nu cunoștea despre ancheta efectuată la locul de muncă. Acest fapt este confirmat prin lista angajaților anexată la raportul menționat și declarațiile martorilor Elena Repede și Diana Buzovici.

A declarat că, deși a invocat aceste încălcări în instanța de apel, decizia instanței la fel conține concluzii eronate, precum că recurenta ar fi avut posibilitatea să se apere și să depună explicații

A comunicat că, deși art. 208 alin. (2) din Codul muncii prevede că angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, tratatele internaționale prevăd, că indiferent de organizarea anchetei de serviciu sau neorganizarea acesteia, raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta (...) înainte de a i se oferi posibilitatea de a se apăra de afirmațiile acuzării.

A menționat că, instanța de fond și instanța de apel a trecut cu vederea fapte esențiale de încălcare a procedurii, și anume că, ancheta de serviciu a avut loc în lipsa salariatei, care la momentul efectuării anchetei de serviciu se afla la Chișinău; în timpul petrecerii anchetei de serviciu, reprezentantul angajatorului a perchezitionat biroul de lucru a salariatei, a ridicat calculatorul, au deschis safeul, au ridicat și au reținut toate documentele și probele, care demonstau nevinovăția salariatei; angajatorul nu a oferit salariatului posibilitatea de a se apăra de toate afirmațiile acuzării, inclusiv cele constatate în raportul de evaluare (dreptul la apărare include inclusiv și dreptul de a prezenta probe, de a asista la efectuarea perchezitiilor în biroul său de lucru, etc.), însă, angajatorul flagrant a încălcat acest drept al salariatului.

A indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, or în motivarea deciziei a invocat art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul Muncii, deși recurenta a fost concediată în baza altor temeuri de concediere.

A afirmat că, nota informativă nr. 211 din 22 noiembrie 2019 este un act unilateral întocmit de directorul executiv doar cu intenția de a denigra recurenta, de a crea premise pentru a o concedia. Toate cele relatate în nota informativă sunt aberații abuzive, care nu își găsesc confirmarea prin probe veridice.

A comunicat că, raportul de evaluare a Centrului Multifuncțional „Sănătăuca” nr. 215 din 26 noiembrie 2019 în urma vizitei inopinate este abuziv și ilegal, deoarece este întocmit în lipsa recurentei și în lipsa altor reprezentanți ai salariaților, care ar putea confirma cele relatate în raport, fiind întocmit doar de către o singură persoană – Diana Buzovici - fără a fi asistați la efectuarea evaluării alți reprezentanți din partea salariaților. Tot această persoană – Diana Buzovici - de una singură a efectuat careva audieri și a întocmit câteva „explicații” scrise de mână, denumite „discuții cu beneficiarii” unde precum că a indicat declarațiile beneficiarilor „CM Sănătăuca”. Acest lucru a fost confirmat de însăși Diana Buzovici, care a fost audiată în calitate de

martor, însă, nici pe un înscris din cele anexate nu este semnătura acelor beneficiari audiați, precum și nu există semnăturile altor reprezentanți din partea salariaților. A considerat că acest fapt dă dovada de o anchetă de serviciu întocmită ilegal și contrar prevederilor art. 208 alin. (2) din Codul Muncii.

A explicat că, angajatorul a efectuat toate acțiunile sale pe ascuns, cât recurenta se afla la Chișinău, precum și a ridicat toate potențiale probe care erau în favoarea recurenteii, deci, a lipsit-o de dreptul la o anchetă legală.

A notat că procesul-verbal nr. 216 din 26 noiembrie 2019 de audiere a recurenteii la fel este abuziv și ilegal, or, mențiunile din acest proces-verbal sunt completate fără prezența Victoriei Cobzaru.

A indicat că, a anexat la dosar unele probe scrise, care confirmă lipsa încălcărilor incriminate, deoarece toate probele scrise sunt intenționat reținute de angajator, fapt ce demonstrează că angajatorul a organizat premeditat concedierea recurenteii, iar demersul de reclamare a probelor a fost admis de către instanță de fond, iar intimata a executat doar parțial acesta.

A susținut că, instanța de fond și instanța de apel greșit au constatat precum că, ordinul cu privire la concediere nr.672 din 27 noiembrie 2019 pentru încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, precum și pentru primirea și eliberarea bunurilor, precum și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor corespunzătoare în privința Victoriei Cobzaru a fost emis în temeiul art. 86 alin (1) lit.g) și art. 211 din Codul Muncii și cu respectarea prevederilor art. 208 din Codul Muncii, dat fiind faptul că în Ordinul nr. 672 din 27 noiembrie 2019, angajatorul neîntemeiat și ilegal a constatat că încălcarea gravă a obligațiilor de muncă de către salariața Victoria Cobzaru, este caracterizată prin primirea și eliberarea bunurilor, precum și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor corespunzătoare și încălcarea prevederilor Politicilor de protecție a datelor cu caracter personal aprobate în cadrul AO „Concordia. Proiecte Sociale”.

A menționat că Raportul de evaluare a Centrului Multifuncțional „Sănătăuca”nr. 215 din 25 noiembrie 2019 reprezintă de facto o anchetă de serviciu, care a fost efectuată în lipsa recurenteii și ultima nu a avut posibilitatea reală să prezinte probele în apărarea sa.

A explicat că Victoria Cobzaru nu a fost informată anume despre Raportul de evaluare în urma vizitei inopinate din data de 25 noiembrie 2021 și nu i s-a oferit posibilitatea să prezinte probele necesare în apărarea sa în cadrul efectuării respectivei anchete. A indicat că acest fapt a fost confirmat în cadrul ședinței de către martorul Diana Buzovici, care a efectuat ancheta și a întocmit raportul menționat.

A considerat că, concluziile instanței de fond, precum că reclamanta a afirmat că cele indicate în ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment nr.145 din 05 aprilie 2019, corespund realității, sunt eronate. Recurenta a menționat că nu a reușit să conteste ordinul, însă a menționat că acuzațiile aduse în ordin nu corespund realității, or din declarațiile anchetei de serviciu se confirmă că nu a avut loc vreo încălcare a obligațiilor de muncă din partea recurenteii.

A indicat că pe parcursul examinării cauzei recurenta de mai multe ori a menționat, că atunci când se afla la cursurile de perfecționare în Chișinău la 25 noiembrie 2019, aceasta a fost chemată de către reprezentanții angajatorilor să semneze fișa de post cu o dată anterioară și anume cu data de 01 iulie 2019, în care s-a adăugat și niște puncte noi, care se referă la obligații noi, de care ulterior recurenta a fost învinuită că le-a încălcat.

A declarat că, de fapt nu a avut loc nici o încălcare a regulilor de protecție a datelor cu caracter personal, fapt demonstrat inclusiv prin Decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 252 din 21 septembrie 2020 prin care s-a constatat lipsa încălcării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către Victoria Cobzaru, fost șef al Centrului Multifuncțional Sănătăuca, r. Florești, fapt stabilit și prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2021, însă instanțele au ignorat probele prezentate și invocate de recurentă în acest sens, trecând cu vederea circumstanțe esențiale a cauzei, și s-a limitat doar la o motivare arbitrară.

A menționat că pe parcursul examinării cauzei cât în instanța de fond, atât și în apel, amănunțit a argumentat și a probat faptul că angajatorul a organizat o anchetă ilegală, a lipsit recurenta de posibilitatea reală de a se apăra cu probe, a aranjat concedierea prin semnarea unor acte cu dată anterioară și a tăinuit probe favorabile salariatei.

La caz, a indicat că angajatorul nu a probat lipsa vinovăției, dar invers, s-a constatat că AO „Concordia. Proiecte Sociale” cu rea-credință și absolut ilegal a concediat salariatei, premeditat și intenționat organizând concedierea acesteia. Angajatorul a încălcat atât procedura efectuării anchetei de serviciu, cât și normele materiale cu privire la concediere. În acțiunile recurente nu se regăsesc careva încălcări a obligațiilor de muncă, iar încălcările de care a fost acuzată au fost fabricate intenționat prin organizarea anchetei de serviciu ilegale și tănuirea probelor.

Mai mult, a menționat, că examinarea cauzei în apel a avut loc superficial, a durat foarte puțin timp, instanța nu a pus nici o întrebare de clarificare asupra constatărilor greșite, pe care le-a făcut în decizie, fapt ce denotă încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 18 mai 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurente Victoria Cobzaru și reprezentantului său, avocat Iulia Sîrbu la data de 14 iulie 2022 (f.d. 101, Vol. III), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 24 august 2022, este în termen.

La 09 noiembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimetei AO „Concordia. Proiecte Sociale”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 121 Vol. III).

Prin referința depusă la 09 decembrie 2022, AO „Concordia. Proiecte Sociale”, reprezentată de avocatul Mihail Silivestru, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Victoria Cobzaru, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic